

Mida me tänasest kriisist õppisime?

12. märtsil alanud eriolukord on tänaseks läbi saanud. Tervishoiualase hädaolukorra lahendamiseks kehtivad veel erinevad meetmed. Viirusesse nakatumise oht ei ole veel täielikult möödas, kuid tavapärane elurütm hakkab vaikselt taastuma. Seljataga on kolm pingelist kuud, kus pidime valla poolt osutatavaid teenuseid korraldama kehtivaid meetmeid arvestades, mis tähendas ümberkorraldusi ja kiireid otsuseid.

Mida me nendest kolmest kuust õppisime?

Tööd on võimalik teha efektiivselt ka ilma füüsilise kontaktita. Nõupidamisi, koolitusi ja õppetööd saab edukalt teha e-keskkonnas. Alati ei ole vaja tunde kulutada nõupidamistele sõitmisteks.

Valmisolek kriisideks on päriselt vajalik, oluline on jagada oma muresid, rõõme ja kogemusi teiste omavalitsuste ja organisatsioonidega. Selleks, et kriisideks paremini valmis olla, on hea, kui asutuste vaheline suhtlus ka igapäevaselt toimib, tuntakse üksteist ja kohtutakse. Tuleb seada prioriteete, mis on oluline, mis mitte. Kommunikatsiooni korraldus peab olema tagatud selliselt, et kõik osapooled saavad kokkulepitud reeglitest aru. On kriise, kus ei teki vajadust kohaliku omavalitsuse kriisikomisjoni kokkukutsumiseks ja olukorda on võimalik lahendada kiiresti ning efektiivselt läbi valdkonna- ja allasutuste juhtide. Vabatahtlike kaasamine kogukondadest või läbi vabatahtlike organisatsioonide peab olema varasemalt kokku lepitud ja kaardistatud ning nad peavad olema läbinud vastava koolituse.

Vaimse tervisega tegelemine peab olema meie igapäevane tegevus. Tänapäevane kriis näitas, et antud teemaga ei osata tegeleda ning näha sellest tulevaid riske. Puudub tegevuskava mõjutavate ohtude ärahoidmiseks. Eakatega peab suhtlema, helistama ja nendega rohkem tegelema ka tavalolukorras, selleks ei pea kriisi ootama. Noorsootööd saab väga edukalt teha ka välitingimustes ja e-keskkonna vahendusel - noorsootöö ei võrdu ainult noortekeskustega.

Maakonnaülese kriisi lahendamiseks on vaja maakondlikku hädaolukorra lahendamise plaani, milles on kokku lepitud ühised tegevused, kommunikatsioon, ruumid haigete ja vigastatud inimeste paigutamiseks juhuks kui Rakvere haigla vastuvõtuvõimekus on ammendunud. Meie maakonnas sobiks selleks reservhooneks haigla kõrval olev ametikooli ühiselamu.

Koostöös tuleb kriisideks valmistuda, siis oleme üheskoos tugevamad!

MAIDO NÕLVAK
vallavanem

Lapsed taas tulla ei saa, lühike aeg, pikk on maa ...

See viisijupp vasardas mu peas enne emadepäeva, mõeldes nii Uhtna kui ka kõigi teiste kantide emade peale. Kuigi tegelikult pole asi üldsegi, ei emadepäevas ega pikas maas ja aeg oli ainus, mida paljudel seekord voli pärast käes oli, kuid eriolukorra ja luurava koroonaohu tõttu oli otsene kontakt lastega, sugulaste ja tuttavatega vähenenud paljudel Eestimaa peredel.

Raske aeg mitte ainult emadele vaid ka isadele, lastele, vanavanematele, onudele, tädidele – kõigile kes oma kallitega kokkusaamist ootavad. Nii ka Uhtna hooldekodus.

Kohtun Uhtna hooldekodu juhataja Marina Landbergi ja tegelusjuht Helle Pajulaga laulukaare all, et saada teada kuidas neil läheb. Mõlemad asjaosalised on valmis tegema sügava kummarduse nii hooldekodu elanikele kui ka personalile. Teade eriolukorrast võeti majaelanike poolt vastu üllatavalt rahulikult. Loomulikult oli vaja vestelda ja selgitada.

Kui külastuskeeld seati nende majas sisse juba varem – veebruari lõpus, siis eriolukorra tingimustes jagati maja punasteks ja rohelisteks tsoonideks – ikka selleks, et vähendada nakatumisvõimalust. Siingi oli vaja selgitada, miks ühte või teise harjunud kohta enam minna ei tohi, aga sellega lepitati.

Emotsionaalselt kõige raskem on nii pikk külastuskeeld. Asja aitavad küll lahendada tänapäevased tehnikavahendid – telefon, videokõned ja skaiptamine, aga see pole ju see! Mõnel juhul tekitab selline suhtlemisviis veel rohkem stressi ja pisaraid, aga ... abiks ikka. Nii saab lähedasi vähemalt näha ja kuulda ja teada, et nendega on kõik korras.

Emadepäeva õnnitlus hooldekodus.

Mõlemad vestluskaaslased tänavad ka kõiki omakseid väga mõistva suhtumise eest.

Momendil on majas 35 hoolealust, kellest kõige eakam 96-aastane vitaalne vanaproua Olga. Teste, mille tulemused on õnneks negatiivsed olnud, on tehtud neile, kes haigeks on jäänud. Lisaks ka kolmele töötajale.

Kiidusõnu jagub ka hooldekodu personalile, kes on sellistes töötingimustes hästi hakkama saanud. Eriolukorra algus oli kõige pingelisem – elasime üks päev korraga. Olime paika pannud erinevad stsenaariumid – musta ja valge, ehk, et mis saab siis kui ...

Osa personalist, sealhulgas Marina ise, olid valmis, et vajadusel saab teadmata ajaks nende uueks elukohaks Uhtna, Laulukaare 3 ehk hooldekodu. Kott oli pakitud, on siamaani.

Majas on ka kaks uut hooldajat – Ukrainast pärit, kuid Eesti kodakondsust omav ja arstiks õppiv Aleks ja Tallinnas ennast medvennaks koolitav Dimetri. Mõlemad noormehed on väga head hooldajad ja saavad oma tööga suurepäraselt hakkama.

Lisaks tavahooldajatele pakub kolm korda nädalas majasukatele seltsi Helle Pajula. Tema enda sõnul

Hooldekodu elanikel aitab rõõmsal elulainel püsida tegelusjuht Helle Pajula.

Fotod: Marina Landberg

on see küll nii öelda töö ja lõbu mõlemad, sest nii tunned, et oled kellelegi vajalik ja saad midagi ära teha, kedagi aidata. Eks kuulamine ja rääkimine ongi tegelikult meie kõigi jaoks vajalik. Eriolukorras seda enam. Näiteks selgus Helle ja hoolealuste vestlustest seegi seik, et kuigi võitlus tundmatu vaenlase koroonaga on midagi erilist, oli sõjaaeg ja küüditamine kordades hullem.

Igati toetav on olnud ka vallapoolne suhtumine. Suureks abiks on olnud hooldajatele transpordi võimaldamine.

Tegelikult on juba paistmas ka päikesekiir. Eriolukorra tingimusi on leevendatud. Vallavalitsuse teade hooldekodude töökorralduse kohta ütleb järgmist: „Uhtna hooldekodus keh-

tib külastuskeeld esialgu kuni 31. maini. Edaspidi on võimalik külastusi korraldada kas sisehoovis või selleks ette nähtud ruumis. Hooldekodu elanikel on keelatud territooriumilt lahkuda. Pakke saab hooldekodusse jätta“.

Et oleme ikkagi laulukaare all, peaks lõpetama lauluga: „... Mikud, Mannid, Jukud, Tõnnid, hüppavad kõik rõõmuvaes, möödas kurvad talvetunnid, kena kevade on käes!“ Või siis hoopis Marina sõnadega: „OLEME ELUS JA ELAME EDASI!“

Helle Pajula ja Marina Landbergiga käis kohtumas

SIRJE REBANE

Tähelepanu, valmis olla, kunstistuudio avab ukсед!

Kooliaasta on lõpusirgel, aga loodava kunstistuudio stardirajal tegevus juba käib. MTÜ Pistrik on võtnud ette Sõmerule kunstistuudio loomise. Juba aastaid tagasi loodud MTÜ tegevuse eesmärgiks on olnud noorsootöö, kunsti ja muusikahariduse arendamine.

2020. aasta sügisel soovime alustada kunstistuudioga. Igapäevatoos õpilastelt saadud info põhjal on kunstistuudio loomise vajadus Rakvere vallas põhjendatud ja huvilisi jagub. Studio alustab tegevust Sõmeru põhikooli ruumides ning otsib võimalusi koos käimiseks ka väljaspool kooli.

Kunstistuudio eesmärk on toetada kunsti-
huviliste laste ja noorte kunstiharidust ja loovust

ning pakkuda neile kodu lähedal mitmekülgset arenguvõimalust erinevates kunstivaldkondades. Noortele, kes soovivad oma õpinguid sellel alal jätkata, pakub stuudio täiendavat konkurentsivõimelist õpet.

Mõeldud on samuti täiskasvanutele ja eakatele, et toetada nende sotsiaalset aktiivsust ja eneseväljendusvõimalust läbi erinevate kunstivaldkondade. Kunagi pole hilja õppida maalima, joonistama ja looma midagi, mis rõõmustab looja ja vaataja silma. Rõõm on see, mis aitab meid hoida tervena.

Kunstistuudio eesmärk on pakkuda paindlikku õppevormi kunstihariduse omandamiseks. Õppekava koostamisel arvestatakse õpilaste soove ja et-

Suvelaagris valminud maalilised viitkübarad ja sussid. Foto Kille Kruuv

tepanekuid, kohalikke võimalusi ja ühiskondlikke huve. Akadeemilise kunstiõppe kõrval kasutatakse kaasaegseid digitaalseid vahendeid ning jäetakse ruumi loovaks eneseväljenduseks. Pärast 9 kuud kestnud õppeperioodi järgneb suvepraktika, mis pakub loomerõõmu ja ühiseid tegemisi looduskauites kohtades.

Tegevust toetab Rakvere vallavalitsus ja Sõmeru põhikool ning otsime lisavõimalusi läbi erinevate projektide. Pane vaim valmis ja alusta registreerimisega õpetaja Kille Kruuvi juures, telefonil 5193 0354 või killeisk@gmail.com

KILLE KRUUV

Valla töötajad suhtlesid 452 valla eakaga

Kui eriolukorra ajal hooldekodus oli eakate elu kontrolli all, siis unarusse ei jäetud ka teisi väärrika eas vallaelanikke. Kultuurinõunik Siiri Saarmets, kultuuritöötaja Eva Linda Roost ning spordi- ja tervisedendaja Siiri Kohver proovisid 16.–27. aprillini ühendust saada meie valla 523 eakaga, kontakt neist loodi 452-ga. Neist kõige vanem oli 98-aastane.

Suhtluses olnud eakatest elas teadaolevalt hooldekodus 11 (Sakus, Tapal, Uhtnas, Kundas) ja mujal – laste juures, Soomes, Tartumaal, Rakvere linnas – 8.

Helistajad tundsid huvi, kuidas on lood meie väärrikate tervisega, mismoodi saadakse hakkama oma igapäeva toimetamiste ja esmatarbekaupade kättesaamisega. Tervise-mure kimbutas 40 eakat. Peamiste probleemidena toodi välja kroonilised ja liigesehaigused, vähk ja nägemisprobleemid.

70+ eakate hulgas oli 13 tegusat, kes käisid veel tööl. Oma poe- ja apteegikäigud said ise tehtud 202 eakat. Kaup hangiti peamiselt kauplusautost,

külapoest või Rakvere kauplustest.

Kauplusautoga oldi rahul, tõdeti vaid, et viimastel ostjatel on valik nigelam.

Üle 30 eaka sõitis veel ise igapäevaselt autoga, ühistransporti kasutas poeskäiguks teadaolevalt 22 küsitletut. Ühistransporti kasutanud olid terviseameti nõuetega väga täpselt kursis ning rõhutasid korduvalt, et järgivad kõiki reegleid. Pereliikmed, lähedased ja naabrid töid toidu ja ravimid koju 265 eakale.

Päevakohase infoga oldi samuti hästi kursis – kuulatakse raadiot, vaadatakse televiisorit, loetakse ajalehti, sealhulgas vallalehte. Oluliseks infokanaliks peetakse infokanaliks peetakse lähedasi, kellega telefonivestlustes suhtlus käib. Internetti kasutas informatsiooni hankimiseks teadaolevalt 7 eakat.

Siinkohal oli hea võimalus uurida, kuidas vallalehega rahul ollakse ja milliseid teemasid peaks leheveergudele tooma. Tehti ettepanekuid, et kajastatud võiks olla val-
laametnike kontaktid

(erialukorra ajal) ning info avalikus ruumis tehtavatest töödest – teede remont, ehitus jms. Huvi tunti sotsiaalteenuste vastu (küttetoetus, ravimitoetus, koduhooldus, matusetoetus) ning meditsiiniliste teenuste vastu (maniküür, pediküür). Ääremärkusena saan öelda, et juba sellest lehenumbri leib vastused nii mõnelegi infopuudujärgile.

Suuremateks murekohtadeks, mis vestlustest välja koorus, oli lähedase eest hooldekodu kohamaksu tasumine ja kuidas majanduslikes raskustes olles hakkama saada. Kimbutas küsimus, kuidas vahetada perearsti ning saada linnast kätte ravimid. Suureks sooviks oli, et kergliiklusteede ääres võiks olla rohkem pinke, et jalutuskäigu ajal saaks jalgu puhata ning rohkem tähelepanu tuleks pöörata teede korrashoiule.

Veel tundsid küsijad huvi, millised oleksid need tegevused, millega meie eakad sooviksid tegeleda. Enamus vastas sellele küsimusele, et nad on juba nii vanad,

et nende tegemised on tehtud. Huvi tunti kontsertide, raamatukogu, päevakeskuse ja metsas jalutamise vastu. Oli ka neid, kes vastasid, et võtavad juba kõikidest asjadest osa ja on rahul sellega, mis pakutakse. Tore oleks, kui vallast viiks ühisbuss eakate messile (Tallinnasse, Tartusse).

Eakatele helistajad tõdesid, et selline kontaktivõtt oli mõlemale osapoolle vajalik ja andis hea ülevaate olukorrast ning vestlustest koorusid välja mitmed kitsaskohad, millele saab hakata lahendusi otsima.

Soovime oma eakatele tervist, optimismi ja reipust.

Kokkuvõtte edastas

ANNIKA AASA

Kuidas edasi

Millised muutused hakkasid kehtima valla asutuste töökorralduses ja meie igapäevaelus alates 18. maist, kui leevenesid koroonaviiruse levikuga seotud piirangud. Hetkel liigutakse samm samult elu normaalseks muutmise suunas.

• Jätakuvalt kehtib üldine liikumiskiirang 2+2, mis tähendab, et avalikus kohas tohib koos viibida kuni kaks inimest, teistega peab olema vahet vähemalt 2 meetrit. See kehtib nii õues kui ka kaupluses, apteegis ja mujal. Politsei, pääste ja vabatahtlikud tegelevad teavitusega ning jälgivad meetme täitmist, politseil on õigus määrata rahatrahvi.

• Avalikud üritused on keelatud kuni 30. juunini. Ka Sõmeru keskusehoone ruumide väljarenti ei toimu kuni 30. juunini, samuti jäävad ära suuremad peod (maaelufestival, jaanituled).

• Isiklike pidude pidamisega tuleb samuti olla väga ettevaatlik. Nakatumisoht ei sõltu sellest, kas tegemist on avaliku ürituse või eraviisilise kogunemisega. Väga oluline on järgida neid lihtsaid suuniseid, millest kogu aeg oleme lähtunud: hoida teistega füüsilist distantssi, järgida kõiki hügieeninõudeid jne. Isikliku koosviibimise korraldamisel on eriti oluline kaitsta just vanemaalisi ja nõrga immuunsüsteemiga inimesi, sest neid ohustab koroonaviirus kõige rängemalt. Perekonduku koosviibimise korraldaja vastutustundlik suhtumine aitab tõkestada viiruse levikut ja ära hoida uusi ohvreid.

• Rakvere vallavalitsus on avatud tavapärasel aegadel E-R 8.00–16.30.

• Koolid lõpetavad õppeaasta osalises kontaktõppes.

• Sissetuleku kaotamisel või muul põhjusel raskesse majanduslikku olukorda sattumisel peaks inimene pöörduma valla sotsiaalosalakonda (tel 329 5948, 327 8264).

• Lasteaiarühmad on avatud tavapärasel aegadel, laste üleandmine toimub õues.

• Noortekeskustes toimuvad tegevused siseruumides ainult organiseeritult, juhendaja juuresolekul, korraga kuni 10 noort 2+2 nõuet arvestades, välitegevused jätkuvad endistviisi.

• Mängu- ja jõuväljakud on avatud. Enne ja pärast jõuväljaku kasutamist palume desinfitseerida käsi.

• Kergliiklusteed, korvpalli-, jalgpalliplatsid, ketasgolfi väljakud, orienteerumisrajad on avatud liikumiseks tingimuse 2+2.

• Spordivõistlused on lubatud vabas õhus ilma pealtvaatajateta ning osalejaid on alla 100.

• Kaubanduskeskused, kauplused, apteegid, postkontorid on avatud, kauplusauto teenindab külates graafiku alusel (info külates ja valla kodulehel).

• Toitlustusasutuste lahtiolek ja alkoholimüük on lubatud kuni kl 22.

• Uhtna hooldekodus on külastusi võimalik läbi viia kas sisehoovis või selleks ette nähtud ruumis. Hooldekodu elanikel on keelatud territooriumilt lahkuda. Pakke saab hooldekodusse jätta.

• Päevakeskused on avatud alates 1. juunist, kuni 10 inimest ruumis 2+2 nõuet arvestades.

• Valla raamatukogud on tavapäraselt avatud.

• Maakonna bussiliinidel tuleb alates 18. maist osta pilet.

Kogu riigis kehtivad piirangud leiab:
<https://www.valitsus.ee/et/erialukord-eestis#meetmed>

INFOTELEFONID

1247 kriisiabi info 24 h

1220 perearsti info 24 h

112 kiirabi, pääste, politsei

Rakvere Vallavalitsuses saab infot

E-R kell 8.00–16.30 329 5944 üldtelefon

529 0230 Janek Seidelberg (majandusspetsialist, vabatahtlike patrullide koordinaator)

528 3430 Anneli Saaber (sotsiaalnõunik)

Peame piirangutest kinni meie kõikide pärast!

Hoiame üksteist, püsime terved!

Eriolukord sulges noortekeskuse ukse, kuid avas palju aknaid

Noorsootöötaja juhendab noori, kuidas meisterdada mārkimikut.

Foto Elin Lemberg

Sarnaselt teiste Rakvere valla noortekeskusega olid ka Arkna noortekeskuse ukse eriolukorra ajal suletud. Kuid töö sellega ei seiskunud ning noorsootöötaja oli noorte jaoks endiselt olemas. Suheldi läbi sotsiaalmeedia ja vesteldi telefoni teel. Eriolukorra ajal oli väga oluline edastada infot ning tutvustada turvalisi vabaaja veetmise

võimalusi. Arkna noortekeskus korraldas kriisi ajal foto- ja aaretejah, tegi noortele erinevaid üleskutseid ja korraldas mängu internetis. Keskuse jaoks oli väga oluline võimalikult paljude seni toimunud tegevustega jätkata. Seetõttu kohandati enne eriolukorda toimunud huviringid ümber nii, et neis sai osaleda videokõne kaudu. Näiteks

noorte teatriringis mängisid noored koos juhendajaga ühises videokõnes sõnamänge, tehti luuletusi, harjutati erinevaid emotsioone väljendama ja räägiti lugusid. Meisterdamise ringis osaleti samuti läbi videokõne. Käepärastest vahenditest valmisid järjehoidjad, mārkimikud, munadepüha kaunistused ja palju muud. Vahelduseks käelisele tegevusele valmistati videokõne vahendusel koos pannkooke. Lapsevanemad olid noortele abiks ning kooke tehti kogu perele.

Noorsootöötajale oli suureks väljakutseks see, et noorte päevakava oli väga erinev. Osa noori õppis hommikuti, osa õhtuti, kui lapsevanem koju jõudis. Seetõttu oli videokõnedeks ühist aega raske leida. Erinevate tegevuste planeerimisel pidi alati läbi mõtlema, kuidas 2+2 reegliti järgida ning kuidas ennetada noorte kogunemisi. Näiteks, kuidas korraldada

aardejaht nii, et noored ei peaks midagi katsuma või kuidas meelitada neid õuetegevustesse nii, et nad omavahel kokku ei puutuks.

Eriolukord sulges küll noortekeskuse ukse, kuid pani noorsootöötaja avastama uusi võimalusi ja meetodeid. Uued kogemused tulevad kasuks nii kriisist väljumise perioodil kui ka tavapärase noorsootöö taastumisel. Praegu on eriolukorrast väljumisel suureks abiks suvine periood. Väikeses noortekeskuses on distantse hoidmine väga keeruline ning suur osa tegevusi toimuvad õues. Kuna kriisi ajal ei olnud noortel võimalik sõpradega ühiseid mälestusi ja kogemusi luua, pakub noortekeskus noortele sisukaid ja meeldejäävaid tegevusi. Suvel osaletakse laagrites, käiakse matkal, meisterdatakse, tegetatakse taimekasvatusega ja korraldatakse piknik.

ELIN LEMBERG
Arkna noortekeskuse
noorsootöötaja

Foto erakogust

Küllap Uhtna kandi noored on juba märganud, et rulaväljakule on paigaldatud uus element *Spine*, mis valmis projekti „Uhtna rulaväljaku arendamine” raames. Projekti rahastas Kohaliku omavalitsuse programm 2019. aasta sügisvooru elukeskkonna ja kogukonnateenuste arendamise meetmest. Projekti kogumaksumus oli 2000,40 eurot, millest 10%ne omaosalus saadi Rakvere vallavalitsuse toetusest.

Spine on tellitud Tiptap OÜ-lt.

Suur tänu kõigele osapooltele!

Uhtna rulapargis kehtivad ka omad reeglid:

- rulapargis sõitmine ja tegutsemine on omal vastutusel
- märgadel ja libedatel rampidel on sõitmine keelatud
- hoia parki ja ole sellele hea peremees
- sõites ole tähelepanelik, austa kaassõitjaid ja väldi õnnetusi
- turvavarustuse kandmine on kohustuslik

Rõõmsad mälestused Lasilast

Elle Karrik paneb punkti oma tööle Lasila noortekeskuses. Milliste mõtete ja tunnetega ta tehtule tagasi vaatab?

Noortekeskus om väike, armas ja mõnusalt hubane maja, mis on vanast kuivatist ümberehitatud hoone. Seal jätkus küllaldaselt tegevust. Seal meisterdasime koos õpetaja Anu Õunapiga, kellel on alati väga huvitavaid ideid ja kellelt selle lühikese aja jooksul, mis ma Lasilas töötasin, väga palju õppisin. Aitäh sulle Anu!

Oleme üheskoos kaunistanud portselani markeritega kruuse, põletanud mustreid lõikelaudadele, valmistanud reaktiive, joonistanud puslesid, teinud helkureid, heegeldanud juuksepaelu ja lihtsalt mänginud lauamänge - kõike ei jõuagi üles lugeda.

Meeldejääd oli halloweenipidu, mille jaoks tegi

me ise kostüümid ja kaunistasime maja. Noored mõtlesid välja heegeldatud kõrvitsate peitmise ja otsimise mängu.

Ma arvan, et kõige rohkem meeldis noortele oma esimesele jõulukuusele ehete valmistamine ja kuuse ehtimine. Mälestused jõulupeost, Lasila

ümbrusest ja noortekeskusest ripuvad fotodena üleval mängude ruumis, mis on leidnud tihedat kasutamist ka meie vanemate noorte ja täiskasvanute seas.

Majas on peetud klasiõhtut, sünnipäevi, kord nädalas toimusid ringtreeningud Sven Hõ-

bemägi juhendamisel. Aitäh Svenile ja kõigile jõusaali kasutajatele, teiega oli väga tore.

Kahjuks jäi see aasta lühikeseks COVID-19 viiruse tõttu. Kuid ka siis tegime üht-teist: külvasime köögiviljade ja maitsetaimede seemneid, mis praeguseks on kindlasti kenasti kasvama läinud. Jalutasime Lasila ümbruses. Tihedat kasutamist leidis ka Lasila seiklusrada. Selle aja sisse jäid ka Rakvere valla noortevolikogu valimised. Kuigi kohapeal oli valijaid vähe, saame õnne ja jõudu soovida meie kandi volikoguliikmele Karoliinale.

Lasila noortekeskus avab ukse uuesti sügisel koos uue inimesega. Soovin talle jõudu ja sama meeldivaid ja tegusaid päevi meie toredate noortega.

Kallid noored, ärge unustage teed meie armsasse majja!

Veltsi lasteaed-algkooli tegemised eriolukorra ajal

Sellel aastal on olnud Veltsi lasteaia teistsugune kevad nagu ilmselt ka igal pool mujal. Sel ajal, kui lasteaia lapsi ei olnud, oli hetk, mil kogusime uusi ideid, seda nii kolleegidelt kui ka interneti avarustest.

Väliköök ehk mudaköök on aastatega üha enam populaarsust kogunud ja sellest tuli ka meil idee ehitada meie õuealale oma enda päris mudaköök. Mudaköögis saab laps lasta oma fantaasial lennata, kasutades erinevaid looduslikke materjale: liiva, muda, vett, lehti, lilleõisi, sam-malt jne. Muidugi peab õiges mudaköögis olema ka päris potid, pannid, kausid, lusikad ja kulbid.

Ehitamise ajaks oli meid koos juba paras meeskond ja nii suurte kui ka

väikeste abilistega saimegi püsti täitsa oma enda mudaköögi! Kui pliigid, kraanikausid ja muu vajalik paigas, sai sellest kohe Veltsi lasteaia kõige populaarsem ja kuumem koht. Küll avati jäätisekohvik, siis restoran, vaaritati erinevaid haid roogasid ja seda kõike päris pottide ja pannidega. Nüüd on köök igapäevaseks kasutuseks ning lapsed üliõnnelikud väikesed kokkajad!

Toidu tegemiseks on aga vaja ka head toorainet. Mõeldud – tehtud!

Meie lapsed teavad täpselt, kuidas jõuab toidulauale porgand või kartul. Mudaköögile lisaks rajasime autorehvidest peenrad, kuhu panime kasvatama porgandeid, kartuleid, rediseid, sibulaid ja tilli. Lapsed aitasid vedada mutimullahunnikutest mulda, tegid käed poriseks ja kastsid armastuse-

Fotod: Mairit Greek

ga. Nüüd jälgime hoolega kuidas taimekesed kasvavad ja ootame juba maitsmisaega.

Põnevusega haarames varsti ka pintsleid kätte ja anname üheskoos lastega värvi juurde nii muda-

köögile kui ka peenardes olevatele rehvidele.

Põnevaid hetki ja vahvaid tegemisi kõigile!

MAIRIT GREEK, MARGE LAAGUS
õpetajad Veltsi lasteaed-alkoolist

Hooldatud teepeenar, klouni kostüüm ja mudaköök ehk Uhtna ettevõtlikud õpetaja abid

Kui lasteaiaõpetajad eriolukorra ajal käputäie lastega mängisid ja õppisid, õppevahendeid korrastasid ning tööplaane kavandasid, siis oli õpetaja abidel võimalus endale tegevust juurde leida. Selle tulemusel tulid ilmsiks kolme tubli naise hobid, lennukas loovus ja oskused.

Pokude Krista käe läbi sai riisunud pinnase, sirged ja hooldatud servad lasteaia aiataagune haljasala. See on kooli ja lasteaia vahel asuv muruplats ning ammu-ammu polnud tema kivist ser-

vatist keegi murumätaste vahelt välja kaevanud. Nüüd kaunistab plats häbenemata teeserva ja on ühtlasi lasteaia visiitkaardi osaks.

Tähetäpside Dagmari kätetööna valmisid atraktiivsed kostüümid pidude läbiviimiseks. Kostümeeritud üllatuskülaline, „lõbus kloun“, astub laste ette juba lähiajal toimuval lutipeol ja „vallatu koer“ lastekaitsepäeval.

Pintselsabade Mai-Liis aga meisterdas lastele lastevanemate poolt annetatud euroalustest

ägeda mudaköögi. Oli saagimist, kopsimist, puurimist, peitsimist, ja valmiski ühe kleenuke naise kätetööna päris pliidi, kraanikausi ja kodumasinatega köök. Seal on menüüs liivast, veest, lilleõitest, käbidest, libledest, lehekestest ja sulgedest valmiv toit. Õpetajad aina söövad ja kiidavad laste kokakunsti!

Aitäh teile, tublid õpetaja abid!

PIIA ALLVEE
õpetaja

Skautide e-jüripäev ja eri JOT eriolukorra ajal

Aprillikuus, nii nagu paljud teisedki noored, kolisid ka skaudid oma tegevustega interneti või matkasid ja tegutsesid kehtestatud erireeglite järgi.

Eri- JOTI

Üks, mis skautide meeled erksaks tegi, oli JOTI Special Edition ehk siis Jamboree On The Internet. Robert Baden Powell ehk Bi-Pi (skautide isa), nimetas omal ajal skautide kogunemise jamboreeks, mis tuleneb suahiili keelselt sõnast „Tere!“. Tänapäeval tähistab jamboree rõõmsat ja lärmakat kogunemist. Lahti sõnastatult JOTI võiks tähendada „laager internetis“. Tavaliselt toimub selline interneti laager oktoobrikuus, aga kuna märtsis-aprillis sõpradega kokku ja õue sõpradega hängima minna ei saanud, siis otsustasid maailmaskaudid korraldada JOTI *special editioni* varem. Rakvere ja Vaeküla skaudid on JOTI-st osa võtnud juba 12 aastat. JOTI kodu-

Rakvere Skautide juhid matkasid Tudu järve ääres! Foto Andres Lillemägi

lehel sai iga soovija end laagrisse registreerida ja valida endale sobivad tegevused. Laupäeva õhtul toimus laagri lõkkeõhtu. Kogu laagriaja sai Skype või messengeri kaudu otsida sõpru ja nendega suhelda. Väga vahva ja hariv üritus, soojenduseks oktoobrikuus toimuvale JOTI/JOTA-le.

E-jüripäev

Aprill on jürikuu ja skautidele on Püha Jüri kaitsepühak. Tavaliselt toimub sellel ajal jüripäeva laager, mis pidi aset leidma Türil, kuid olude sunnil kolis see-

gi sel korral interneti. Põhilisteks sündmusteks on tavaliselt matk ja suur lõkkeõhtu. Nii oli ka seekord. E-matkal 25. aprillil osales umbes 500 skauti ja skaudisõpra. Osalejad valisid ise kellaaja, matkamise koha ja rajapikkuse. Ainus, mis teha tuli oli laadida telefoni äpp, mille kaudu tuli iga teatud aja järel küsimus. Küsimusi oli kokku 19 ja punktide tulemuste põhjal selgitati parimad erinevates kategooriates. Magus auhind tuli Rakvere skautidele - juhtide esikoht.

ANDRES LILLEMÄGI

Põllumees põline rikas

Hommik. Kerge tuulekohin vahtrapuudes. Päikesekiired soojendavad maapinda. Poolteist tundi hiljem on kõik muutunud – tugevad tuuleiilid pillutavad kergemaid asju, tumedad pilved ründavad taevast ja siis tuleb valang, ei, mitte vihma vaid ikka kohe korralik rahevalang. Nii korralik, et majaservast kokkukorjatult saaks pisikese lumememmegi valmis teha. Veel paar tundi edasi ja jälle päike, vihm, rahe ...

Suurtel põllulahmakatel vuravad sellest hoolimata traktorid. Käib maade ettevalmistus, sõnnikuvedu, külv ... Teada värk – põllumehel on kevadel kiire. Nii kiire, et selle lehenumbri tarvis ei olnud neil aega oma tegevusest ülevaadet anda.

Aga, et põllundus ei ole mitte ainult vili ja kartul, teen seekord peatuse hoopiski kahes väiksemas talupidamises – varjulises Varjolas ja pilvistus Pilvistus.

Varjola

Mis või kes on Varjola? Kõlab justkui soomepäraselt, tegelikult on tegemist talukohaga, mis jääb Ubja-Kohala maantee äärde. Minule, kui kohalikule tuleb üllatusena, et see nimi oli talul juba siis kui praegune pererahvas selle ostis. Mina olin seda kohta aastakümneid teadnud lihtsalt Möllitsa majana. Uuele elule ärganud maja tervitab möödajaid oma kuldkolase kuue ja maja kõrval rohetavate maasikaväljaga.

Niisiis saadan kontrollküsimuste paki Varjola perenaisele Aivi Eessaa-rele:

Miks maasikad? Kui kaua juba? Kui laialdane on tegevus. Kas midagi peale maasikate veel? Kas eriolukord mõjutab ka põllundust? Aga maasikakasvatust? Aga praegune ilmastik?

Alustuseks võib öelda, et mulle on alati meeldinud aiatööd, näpud mulda saada. Nägin üht reklaami, kus noored panid külmutatud maa-

sikataimed maha ja said samal aastal saagi. Sellest tuligi see mõte. Täna-seks oleme maasikatega tege- lenud 6 aastat. Enamasti teeme seda mehega kahekesi.

Peale maasikate katsetame juba teist aastat vaarikate kasvatust. Proovisime ka igasuguste juurikatega, aga need ei tasunud ära.

Eriolukord pole meid siiani mõjutanud, aga praegune ilmastik annab küll tunda. Korralikku talve ei olnud, mis oleks hävitanud kahjurid ja praegune kevad on nii külm ja vihmane, et lükkab kõik asjad edasi. Taevas tiirutavad hane- parved maasikapõllule kahju pole teinud, pigem on kitsed, kes söövad pealsed ära ja lõhuvad kiled. Haned on pigem teraviljast huvitatud. Aga kui lindude teemal sõna võtta, siis maasikasaagi ajal teevad lindudest kahju varesed. Nende jaoks riputame linnud alati üles.

Maasikakasvatuse võlu on sellest, et kui istutad taimed maha ja paari päeva pärast näed, et lehed hakkavad juba tulema ja kui tuleb korralik saak ja ilusad marjad, siis see ongi see võlu. Valu - kui oled terve kevade näinud vaeva ja tuleb õie- lõikur või mingid muud kahjurid ja hävitavad kogu saagi.

Pilvistu

Pilvistu pakub pilvitut taevast ja tegutsemislusti Triin ja Tarmo Ermi perele ning nende kahe- ja neljajalgsetele lemmikutele.

Unistus päris maal elamisest oli meie pere am- mune soov. Enne oma maamajja asumist olime 3 aastat Näpi korteri- elanikud. Otsus sai tehtud, siis kui kolmandat poega ootasime. Kuna oleme abikaasaga mõ- lemad maalapse süda- mega, sai südame jär- gi valitud ka elukoht. 22. detsembril 2019. aastal kolisime Raud- lepale.

Veebruaris ostsime esi- mesed tibud, keda oli 80 nokka. Sealt see linnu

Varjola talu pererahvas on maasikakasvatusega tegelenud juba 6 aastat.

Pilvistu Ermi pere kirev maakodu asub Raudlepa külas. Pildil vasakult Tarmo, Clyde (4 a), Klen (1 a), Germa (6 a) ja Triin.

soov alguse saigi. Kuigi algajatele soovitatakse 5–10 lindu, siis meie tundus sel hetkel nii väike arv narrimisena. Arvasime, et kuna tee- me kõike suure hoole ja armastusega, siis pole ju miski võimatu! Seepärast alustasimegi suurelt. Oleme oma otsusega ra- hul. Siia maani ei tundu see raske olema.

Hetkel on meie maja- pidamises 302 sulelist. Veel on kodus meil kaks rex-tõugu küülikut, üks neist dalmaatsia mustri- ga. Jänksid elavad samuti õues puuris ja jooksevad vabalt hoovis.

Lindudest on kahte tõugu vutte, nelja eri tõu- gu parte, lavendli kalkuni

paar, pärllkanad. Lisaks eri tõugu kanad ja kuked ning muidugi tavalised ristandid.

Meie pere lemmikuks on braama kanad ja ku- ked, minu lemmikuks aga valged siidikanad. Ise ostan haudemune ja in- kubeerin juurde. Linnun- dus on meie hobiks ja nad on lemmikud. Nagu mõ- nel on kassid või koerad, on meil linnud. Kuna ka minu vanaisa on suur lin- nu armastaja ja kasvataja, siis see on vist geenidega kaasa tulnud. Suurem osa tegelengi mina nendega ja abikaasa on ehitaja rol- lis.

Muidugi maal, eriti metsa ääres elades, on kodulindudele palju ohte

– rebased, kullid ja tei- sed tegelased. Rebaseid käis alguses palju. Tulid vist lõhna peale, aga kätte pole nad kedagi saanud kuna meil aed ümber ja koer hoovis. Kui pärll- kanad tulid, siis rebased kadusid. Pärllkana hääl on nii kriiskav, et see hakkab kõrvadele, eriti siis, kui nad kõik korraga nokad lahti teevad. Korra oli kull hoovis, kes sai kana kätte. Kui pärllkanad nä- gid kulli, jooksid tema juurde ja hakkasid kisa- ma nii kõvasti, et kull len- das minema. Pärllkana on karjalind, liiguvad koos, annavad oma häälega märku võõrast objektist, mis nende territooriumi- le läheneb ja hirmutavad

üksiti ka vaenalase eema- le. Täitsa koerte eest. Vä- limus on kah omamoodi, suurem poeg ütleb nen- de kohta dinosaurused. Pärllkanade plussiks on ka see, et nad on väga head puugikoristajad, teevad õues nii öelda puhta töö. Kuna meie ko- dulinnud söövad puhast toitu, siis kasvatame ka kõik aiasaadused ise. Ta- hame luua mahetalu, kus kasvatame suurema osa oma söögist ise. Selline eluline ring – kasvatame juur- ja puuvilja, sellest toidame enda ja oma lin- nud, nendelt saadud mu- nad jõuavad toidulaule ning sõnnik läheb aasta pärast väetiseks.

Kogu oma linnutead- mised olen omandanud raamatutest ning koge- mustest. Plaanin minna jälle kooli, et õppida lin- nukasvatuse eriala ning hiljem pühenduda täie- likult põllumajandusele laiemalt. Mõte seisneb selles, et tahame säilitada maaelu nii palju kui saab ja hoida elukeskkonda nii puhtana kui võimalik. Tööd on palju, aga see ta- sub ajapikku end ära, sest kõik, mis sellest tuleb, on lastele hea kogemus eluks.

Meid on peres viis ja kõik teeme tööd koos. Lapsed tulevad meele- di appi põllule, mune korjama ja lauta puhas- tama. Kuna maaelu on meie jaoks suur vabadus ja rõõm, siis lapsedki ei hooli tänapäeva nuti- maailmast.

Maaelu võlu ongi ko- has, kus elame – naab- rid piisavalt kaugel, rahu ja vaikus ümberringi. Vahel on tunne nagu elaks mere ääres. Puude kohin, värske õhk ning linnulaul on nagu lõõgas- tus, mida linnainimesed spaades naudivad. Valu- deks on muidugi see, kui mingil põhjusel mõne sulelise sõbra eluküünal kustub. Meie peres on kõik, olgu nad linnud või loomad, justkui pereliik- med, kes vajavad toetust, mõistmist, sõprust, hoo- litsust ja armastust.

Tublide maainimestega vestles

SIRJE REBANE

Veemajanduse ja teede arendusprojektid

Selle aasta suuremad investeeringud lähevad veemajanduse- ja kanalisatsioonisüsteemide ning valla teede renoveerimisse.

Levala ja Karitsa külas renoveeritakse täielikult veepumpla hooned ja süsteemid. Töödega on juba alustatud ning hiljemalt septembri lõpuks on tegevused lõpetatud. Ehituse ajal võivad tekkida mõned veekatkestused, kuid tööpäeva lõpuks on alati vesi tagasi. Pumplatesse paigaldatakse uued veepuhastussüsteemid, mille tulemusel muutub vee kvaliteet ja varustuskindlus oluliselt paremaks. Pumplad varustatakse elektrigeneraatoritega - kui mingil põhjusel tekib elektrikatkestus, siis veevarustuskindlus säilib. See on väga oluline eelkõige pikemaajaliste katkestuste korral. Kõik mäletame Võrumaa sügistormi, kus

asulad olid ilma elektri ja veeta päevi. Rakvere vallas on enamus pump-laid elektrigeneraatoritega varustatud. Seega on elanikele vee olemasolu tagatud.

Lasila külas on kõige mahukam vee- ja kanalisatsioonisüsteemide uuendamine. Rajatakse täiesti uus pumpla ja reoveepuhasti. Vana pumpla jääb reservi. Tänu uuele puhastile langevad oluliselt saastetasud ning ei ole enam ohtu keskkonna reostuseks.

Kõik valminud süsteemid antakse üle ASle Rakvere Vesi, mille üheks omanikuks on ka Rakvere vald. Peale üleandmist korraldab süsteemide haldamist, arvete esitamist ja maksmist juba Rakvere Vesi. Tulevikus paigaldatakse kaugloetavad veemõõjtjad, mis tähendab, et enam ei pea ise veenäitu teatama. Kogu süsteem on automaatne, tagades odavamad halduskulud.

Uued süsteemid võimaldavad ettevõttel avastada kodudes asetleidvaid veelekkeid. Investeering läheb kokku maksma üle miljoni euro, millest Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusraha on 1/3.

Peale antud objektide valmimist ootavad Rakvere vallas renoveerimist veel Kohala ja Vaeküla vee- ja kanalisatsioonisüsteemid. Täna on süsteemide renoveerimisprojektid valmis. Kohala küla projekti finantseerimiseks on rahastustaotlus esitatud, kui positiivne otsus on olemas, saame Kohala küla süsteemide renoveerimist alustada järgmisel aastal.

Valla teede ehitusest

Pehme talv lagundas teid, jaanuarist kuni märtsini veeti kruusateede probleemsematesse

kohtadesse ca 6000 tonni killustikku, et leevendada nendel sõidetavust. Eelmisel aastal muudeti tolmuwabaks kahekordse pindamise abil ehk nn vaesemehe asfaldiga 7 kilomeetrit kruusateid. Sel aastal on plaani võetud parendada teede olukorda ligikaudu 20 kilomeetrit.

Kahekordsele pindamisele lähevad arengukavas ette nähtud prioriteetide järgi sellel aastal järgmised teed:

- Sämi-Altküla tee (Sämi-Tagaküla)
- Sämi-Tagaküla - Aarla tee (Sämi-Tagaküla)
- Jaaniku tee (Ubja küla)
- Roosi tee (Ubja küla)
- Pae tee (Ubja küla)
- Veski tänav (Uhtna alevik ja Muru küla)
- Vanakopli tee (Muru küla)
- Murusepatee (Muru küla)
- Raudlepa tee (Raudlepa külas)

- Katkutaguse tee (Katku külas)
- Kaarli- Katkutaguse tee (Kaarli külas)

Ühekordset pindamist (hoolduspindamine) ehk olemasoleva kõvakattele uue kulumiskihi paigaldamist tehakse ca 19 kilomeetrit (eelmisel aastal jäi see 6,5 km). Siin on taas põhjuseks pehme talv, mis lõhkus intensiivselt teekatteid. Ühekordset pindamist tehakse vastavalt vajadusele üle valla. Kruusateede on plaanis kruusa peale vedada Kohala, Taaravai-

nu, Karitsa, Aresi ja Lasila külates.

Loodame, et investeringud veesüsteemidesse ja teedesse tõstavad meie valla elanike elukvaliteeti ja rahulolu ning soodustavad ettevõtluse arengut.

Soovin kõigile ilusat suve ning positiivseid elamusi valla teedel sõitmisel.

MAIDO NÕLVAK
vallavanem

Lammutustööd teevad ruumi uuele ilmele

Sõmeru alevikus ringi liikujatele jäi lähiajal kindlasti silma suuremahuline lammutustegevus AS Ferrelile kuuluval Põllu tn 3 krundil.

Täna toimetajate mäletamist mööda osteti Põllu 3 hoonetekompleksi Ferrel endiste omanike poolt 90-date alguses, kui valitsesid hoopis teised ajad. Et ellu jääda, tegutses mitmes erinevas ärivaldkonnas, sellest lähtuvalt võeti kasutusele ka need hooned. Aastate jooksul ärivaldkondade kasumlikkus vähenes ja alles jäi metalliga seonduv, mis hõlmas metallimüüki ja -konstruktsioonide valmistamist. Töötati välja tooted ja registreeriti oma kaubamärk. Suurt kompleksi hakkas ajahammas purema, kuid teenitud kasum ei võimaldanud kogu hoonestust tervikuna seest ja väljast renoveerida ja kaasajastada.

2015–2016 sai tollastele omanikele selgeks, et nende jõud ja huvi Ferrelli käigus hoidmiseks on raugenud ning hakati otsima huvilisi, kes sooviks

tegevust jätkata. Nii nägi siin toodetud haagistes piisavat potentsiaali OÜ Palmse Mehaanikakoda, kellest sai 2017. aastal Ferrelli uus omanik.

2017 teisel poolel tehti Margo Pajulale, praegusele AS Ferrel juhatajale pakkumine tulla seda haagiste potentsiaali „avama”. Selleks tuli oluliselt parandada ettevõttes valitsevaid üld- ja tootmistingimusi. Tootmisruumide temperatuur tuli saada aastaringiselt töömeeste ja seadmete jaoks stabiilseks. „Selleks soojustasime tootmiskompleksis ruumide kaupa katuseid ja seinu, paralleelselt tuli säilitada tootmine, et teostavate tööde eest ka tasutud saaks. Töökeskkonna parandamiseks soetasime spetsiaalsed keevitussuitsu puhastusseadmed, võimsa üldventilatsiooni ja kütteseadme kogu hoone tarbeks. Renoveeritud ruumid said töötegemiseks vajaliku uue valgustuse. Paika tuli panna ettevõttesisene materjalide ja toodete liikumine. Sel-

leks tuli valada erinevate ruumide põrandate kõrgused samasse tasapinda ning olemasolevad töökohad ja seadmed loogilisse järjestusse ümber paigutada. Tööde käigus sai selgeks, et 1/3 Ferrelli tootmispinnast ei sobi uue tootmisvooga,” meenutab Pajula.

Sobilik lahendus nõudis lammutust, maa tasa läks ebapraktiline nõukaegne 3-korruseline administratiivhoone. Töö oli kiire, kuid müra ja tolmuohke, mis valmistas ebameeldivusi nii Ferrelli tööle kui ümbritsevatele naabritele. Kuid õnneks olid nad tulevikus kenama vaate nimel valmis selle kõik ära kannatama.

„Oleme selle eest neile väga tänulikud. Nüüd on lammutustööd lõppenud ja suvel jätkame ehitustöödega. Eesmärk on uus osa aasta lõpuks valmis saada,” kinnitas juhataja.

Valmima peaks funktsionaalne tootmispind, vastavalt vajadustele koos kontori ja olmeosaga. Lisaks tehakse korda kogu Põllu 3 hoonetekompleksi välisfassaad,

Fotod: Mario Mikvere

nii et seda on hea vaadata nii oma töötajatel, naabritel kui ka teistel alevikus liikujatel. Ferrel võttis ette väga

kuluka ja aeganõudva ehituse, siinkohal palub ettevõtte kenama väljanägemisega Põllu 3 nimel Sõmeru elanikelt kan-

natlikku meelt ka ehitustööde ajaks!

Margo Pajulaga vestles

ANNIKA AASA

Kutsume kõiki osa võtma Rakvere valla bingost!

Bingo on mõnus ajaviide, mängi rõõmuga ja kui oled võitnud täismängu, anna meile sellest teada Sõmeru keskusehoone facebooki lehe kaudu või e-postile evalinda.roost@rakverevald.ee. Lisa ka tegevus, mis pakub sulle kõige rohkem positiivseid emotsioone. Kõigi võitjate vahel loosime 1. augustil välja auhinna, milleks on tasuta sissepääs kahele, vabalt valitud Rakvere valla üritusele.

Rakvere valla raamatukogud on taas lugejatele avatud

Raamatukogud on taas kontaktlaenuksel ja kõigi lugejate jaoks avatud. Samas ei tohi unustada, et nakkusoht ei ole möödas ning teenustele kehtivad mõned eritingimused ja piirangud, tagamaks nii külastajate kui töötajate ohutust ning takistamaks viiruse levikut. Järgime kultuuriministeeriumi juhendis toodud nõudeid, mis on kooskõlastatud terviseametiga.

Külastajatele kehtivad jätkuvalt 2+2 reeglid. Riiulite vahel liikudes ning leti ees oodates palume hoida 2 meetrist distantsi ning liikuda nii,

et ei peaks kitsas riiulivahehes teineteisest mööduma.

Lugejatele tagame vahendid käte desinfitseerimiseks. Raamatukogu personal tegeleb pidevalt korduvalt kasutatavate pindade puhastamisega. Raamatukogu siseruumides palume külastajatel võimaluse korral kanda kaitsemaski. Kuna kohapeal kasutatavaid väljaandeid (näiteks ajalehed ja ajakirjad) pole võimalik desinfitseerida ega ka kolm päeva karantiinis hoida, on nende kasutajal maski kandmine rangelt soovituslik. Teenindavad töötajad kannavad luge-

jate ja iseenda kaitseks maski.

Raamatulaenujal jääb võimalus raamatuid laenutada ka kontaktivabalt, selleks soovime endiselt raamatuid ette tellida, reserveerides teaviku lugejaportaalis Urram (www.lugeja.ee) või helistades raamatukogu telefonil.

Sõmeru raamatukogu
tel 3220 850 avatud E–R 10–18

Lepna raamatukogu
tel 3233 617 avatud E, T, N, R 10–18, K 12–19

Uhtna raamatukogu
tel 3250 533 avatud E 11–19, T, K, N 10–17, R 8–15

Lastenurgas saab raamatuid ja ajakirju koju laenutada, kahjuks kohapeal mängida ja aega veeta esialgu veel ei ole võimalik.

Suvekuudel on raamatukogude lahtioleku ajad erinevad tavapärastest.

Lepna raamatukogu on suletud 22.–31. juuni ja 13.–26. juuli, **Uhtna raamatukogu** on avatud 6. juulist 8. augustini vaid kolmapäeviti kella 9–15, **Sõmeru raamatukogu** töötab tavapäraselt E–R 10–18

Meeldivat lugemist!

Uhtna raamatukogus on jaanipäevani avatud kunstinaitus, kus kõigi tööde autoriks on 7-aastane Nora Varudi külast, kes lasteaia kõrvalt õpib Athena maja huvikooli maalistuudios. Tema Athena kooli õpetaja Alge Sard ütleb: „Nora on noor kunstnik, kes loob värvi ja pintsliga võlumaailmu! Võrratu värvikooriit, hoogsad pliiatsijooned ja helged mõtted!“

Näituse avamisel kiitsid Nora lasteaiakaaslastel kõiki tema töid, kuid paljude lemmikuks osutus „Ingli pilt“, mida lausa peab kohapeal vaatama, sest selle ilu ei saa fotole püüda.

Uhtna kool saatis teele oma 34. lennu. Meeleolukat tutvapäeva tähistati kõiki eriolukorra reegleid järgides. Tavakohaselt tehti ring 9 aasta jooksul armsaks saanud paikadesse – lasteaeda, raamatukogusse, külaplatsile, poodi ja mõisaparki. Staadionil testiti koostööoskusi. Viimane koolikell helises peagi kooli lõpetavatele noormeestele ja neidudele mulda pandud jaapani kirsipuu all.

Koolikella laul aga kõlas seekord mitte koolikaaslaste vaid õpetajate esituses.

Seiklusorienteerumine 2020

Alates 18. maist kuni 30. juunini on huvilistel võimalik taas liikuda ja seigelda – hoo saab sisse seiklusorienteerumise sari. Sellel aastal on võimalus valida lausa 23 raja vahel ja läbida 240 kontrollpunkti. Rajad asuvad kokku kaheteistkümnes omavalitsuses üle Eesti ning on esmakordselt läbitavad nutiorienteerumisenä. Kusjuures paljud loodud rajad jäävad ülesse MOBO püsiradadena ka pärast 30. juunit. Lääne-Virumaa kaheksa omavalitsust on projektis esindatud 15 rajaga ning lisaks on sel aastal kaasatud ka Jõgeva, Põlva, Võru ja Põltsamaa. Rakvere vallas on sellel aastal kaks seiklusorienteerumise rada – Veltsi kandi ning Sõmeru-Näpi kandi rada, mis jääb püsirajana avatuks ka peale 30. juunit. Rohkem informatsiooni leiab <https://mobo.osport.ee/eri/etov2020> ja www.virol.ee.

Head rohenäpud!

15. oktoobril 2020 toimub Rakvere vallas „Heategevuslik kõrvitsaralli“. Selleks, et kõrvitsaga saaks rallitada, tuleb taimed juba varakult kasvatada panna, et viljad sügiseks ilusad ja suured saaksid. Kõrvitsaralli kujutab endast 1 kilomeetrise rajadistantsi läbimist 1-3 liikmelise võistkonna poolt vabalt valitud viisil kondimootori jõul. Võistluses osalenud kõrvitsad kogume võistluse järel kokku ning edastame DPD kulleriga Tallinna loomaaiale.

Lisaks kõrvitsatele võib loomaaialoomadele kasvatada teisi hästisäilivaid köögivilju: patissone, kaalikaid, peete. Loomaaia traditsiooniline kõrvitsapidu toimub sel aastal 31. oktoobril, kuhu on kõik huvilised oodatud mõnusele jalutuskäigule. Saab uudistada kuidas loomad tänuikkusega kingitud kõrvitsad vastu võtavad. Kõrvitsapidu pakub loomadele lõbusat mängulusti ning rikkalikku toidulauda ning külastajad saavad jälgida loomade toitumiskäitumist ning kuulata loomaaednike jutte.

Maiad loomaaialoomad juba ootavad sinu heldet panust, et siis sügisel kõrvitsapeol üheskoos lustida saaks! Kõrvits maitseb suurepäraselt enamikele loomadele – nii hiirtele, lindudele kui elevantidele. Kohtume kõrvitsarallil!

Maiad loomaaialoomad juba ootavad sinu heldet panust, et siis sügisel kõrvitsapeol üheskoos lustida saaks! Kõrvits maitseb suurepäraselt enamikele loomadele – nii hiirtele, lindudele kui elevantidele. Kohtume kõrvitsarallil!

SIIRI KOHVER
spordi- ja tervisedenduse spetsialist
sport@rakverevald.ee

Ajas rändamine on nüüd mugavam

Maa-ameti ajalooliste kaartide rakendus läbis uuenduskuuri ning halduspiiride, vanade ortofotode, fotoplaanide ja topograafiliste kaartide uurimine on nüüd oluliselt lihtsam ja kasutajasõbralikum.

Maa-amet kolis ajalooliste kaartide rakenduse X-GIS 2.0 keskkonda. Rakendusisse lisandusid uute andmetena ajaloolised fotoplaanid ning haldus- ja asustusjaotuste piirid alates 1997. aastast kuni tänapäevani.

Ajaloo huvilistele on varasemast juba kättesaadavad Rahvusarhiivi mõisate andmed, kihelkondade ning kubermangude piirid. Samuti 19. sajandist pärit Eestimaa ja Liivimaa kaart, vene ühe-, kahe- ja kolmeverstased kaardid, 20. sajandi alguse Eesti Vabariigi topograafilised kaardid ning omal ajal rangelt salastatud NSVL topograafilised kaardid erinevatest aastakümnetest ja veel mitmeid teisi põnevaid kaarte.

Ajaloolised kaardid on leitavad Maaameti geoportaalist.

Vallavalitsuses otsustati

29. aprillil

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 693 eurot.
- Jätta rahuldamata eraisiku avaldus Raudvere-Rägavere teel liikluskorralduse muutmiseks.
- Algatada Taaravainu külas Ringtee 4 kinnistu detailplaneeringu koostamine.
- Tasuda huvitegevuse teenuse osutamise eest.
- Lõpetada 2019/2020 õppeaasta distantsõpe vormis ning alates 18. maist võimaldada osalist kontaktõpet abivajavatele põhikoolilõpetajatele ning lisatuge vajavatele õpilastele.
- Anda ehitusluba päikeseelektrijaamade rajamiseks Hõbeda kinnistule Rahkla külas ja Õunaia kinnistule Karitsa külas.
- Tunnistada kehtetuks Rakvere vallavalitsuse 16.05.2018 korraldus nr 164 ning väljastada ehitusload tootmishoone ja laohoone ehitamiseks Jahvataja ja Mardi kinnistutele Tõrma külas.
- Väljastada projekteerimistingimused elamu projekteerimiseks Mätliku kinnistule Jäätmal; raudteerajatiste projekteerimiseks Vaeküla raudteejaama kinnistule Raudlepa; päikeseelektrijaamade projekteerimiseks Piispea kinnistule Soosalusel, Pullila, Lypsila ja Sõmeru mnt 6 kinnistule Ubjas ning Ülejõe, Farmitee, Vanajõe ja Söödahoidla kinnistule Kohalas.
- Seada sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Karivärava külas asuvale Laanemäe kinnistule 10 kV elektri õhukaabelliini talumiskohustuse kehtestamiseks.
- Seada sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Karivärava külas Erna tee asuvale kinnistule avalikes huvides vajaliku elektri keskpinge õhuliini talumise kohustuse kehtestamiseks.
- Rahuldada MTÜ Lääne-Virumaa Jäätme keskuse esitatud taotlus, muuta lepingu „Korraldatud jäätmevedu Rakvere vallas“ punkt 1.1. ning lugeda lepingu algus- ja lõppkuupäevaks 01.08.2020 kuni 31.07.2023.

6. mail

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 1848 eurot.
- Anda ehitusluba viihalli laiendamiseks Pajutiigi kinnistul Lasilas, päikeseelektrijaama rajamiseks Sipelga tee 13 Päides, üksikelamu lammutamiseks Vahtra pst 4 Lasilas.
- Tunnistada hanke „Tarbesõiduki kasutusrent“ Silberauto Eesti AS ja Rentest AS pakkumused vastavaks ning tunnistada Silberauto Eesti AS pakkumus edukaks.
- Tasuda huvitegevuse teenuse osutamise eest.
- Tunnustada Rakvere valla tänukirjaga Sõmeru lasteaia Pääsusilm õpetajat Elle Ulmi.

13. mail

- Maksta sotsiaaltoetusi abivajavatele isikutele kokku summas 648 eurot.
- Anda ehitusluba Statoili Väljavahi tankla ümberehitamiseks Haljala tee 6 Tõrremäel; söökla-õppetöökoja ümberehitamiseks Nooruse tn 18/1 Uhtnas; maagaasi jaotustorustiku Rakvere B3 laiendamiseks Põhjakeskuse teel Tõrremäel; päikeseelektrijaama ehitamiseks Tagapõllu ja Nõmmepõllu kinnistutele Sämi-Tagakülas.
- Väljastada projekteerimistingimused majandushoone laiendamise projekteerimiseks Kesk küla kinnistul Aresis; päikeseelektrijaama projekteerimiseks Umbaia-Vanatoa kinnistule Levalas.
- Kinnitada hoonestusõiguse enampakkumuste tulemused kinnisasjale Linnukaare 2 ning korraldada uus hoonestusõiguse pakkumine kinnisasjadele Linnukaare tn 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9.
- Teha AS Rakvere Vesi üldkoosolekule ettepanek valida Rakvere valla esindajana nõukogusse Janek Seidelberg.

- Pikendada MTÜ Aluverve Ring autospordiürituse „Aluverve Jäärada 2020“ läbiviimiseks ja aruande esitamiseks tähtaega kuni 30.10.2020.
- Algatada Näpi alevikus Oru tn 4 kinnistu detailplaneeringu koostamine.
- Teha ettepanek Rakvere vallavolikogule Rakvere valla 2019. aasta majandusaasta aruande kinnitamiseks.
- Edastada Rakvere vallavolikogule menetlemiseks haigushüvitise maksmise eelnõu.
- Kehtestada töökorraldus Rakvere valla raamatukogudes, noortekeskustes ning huvihariduse ja huvitegevuse teenuse eest tasumine kuni eriolukorra lõpuni.

20. mail

- Maksta abivajavatele isikutele sotsiaaltoetusi summas 1864 eurot.
- Jätta rahuldamata taotleja avaldus sotsiaaltoetuse saamiseks.
- Anda ehitusload abihoone ehitamiseks Katkul Kalmuti kinnistul; andmesidemastide püstitamiseks Veltsis Pumpla kinnistul, Pae tee 10 Ubjas, Veski tn 2 Uhtnas, Ridaküla tee 4 Lepnal.
- Väljastada projekteerimistingimused üksikelamu projekteerimiseks Salu kinnistul Sämis.
- Anda arvamus õhusaasteloa taotlusele.
- Kooskõlastada rajatava puurkaevu asukoht Jahimaja kinnistul Raudlepa.
- Koostada üleandmise-vastuvõtmise akt ja anda Sõmeru põhikooli staadion üle Rakvere vallavalitsusele.
- Avada Uhtna hooldekodu alates 1. juunist vastavalt väljatöötatud külastuste juhisele.

27. mail

- Maksta abivajavatele isikutele sotsiaaltoetusi kokku summas 1273 eurot.
- Rahuldada puudega isiku taotlus eluruumi kohandamiseks ja sõlmida kolmepoolne leping.
- Anda ehitusluba päikeseelektrijaama püstitamiseks Jahitare kinnistule, Järni külas; Roodevälja discolfi pargi ehitamiseks Roodevälja külas.
- Osaliselt kooskõlastada OÜ Largemar geoloogilise uuringu taotlus alal, mis ei hõlma enda alla muinsuskaitseala, vähendades uuringuala piire (jätta välja Pähnimäe maastikukaitseala), alal näidata ära rajatavate puuraukude ja kaevandite asukohad, ligikaudsed sügavused ja kirjeldada täpsemalt nende likvideerimist. Selgitada geoloogiliste uuringute raames välja kaevandamise võimalik mõju maastikukaitsealale ja põhjaveele.
- Jätkata tugiisikuteenust abivajavale lapsele.
- Kooskõlastada Näpi kooli struktuur ja ametikohtade koosseis lähtudes 2020. aasta eelarvest.
- Tagada ajavahemikul 1.-14. juulini valverühma toimimine lasteaia puhkuse perioodil Sõmeru lasteaia Pääsusilm ning lasteaia hoolekogul selgitada välja tulevase lasteaia puhkuse perioodil lastevanemate vajadused valverühma avamiseks.
- Kinnitada Sõmeru lasteaed Pääsusilm koosseis alates 1.09. lähtudes lasteaia 2020.aasta eelarvest. Kiita heaks taotleja veesüsteemide valdkonna toetuse aruandes esitatud kulud ning tasuda töö teostajale Balti Puurkaev OÜ toetussumma 3186,25 eurot.
- Kehtestada OÜ Projekterimiskeskus poolt koostatud Taaravainu küla, Kuivjõe kinnistu detailplaneering.
- Kehtestada Eesküla külas, Eesküla tee algusest kuni 3880 meetrini liikluspiirang Veoauto sõidu keeld registrimassiga 8 tonni ning paigaldada liiklusmärgid.
- Jätta rahuldamata eraisiku ettepanek Jupri teel veoauto sõidu keelu kehtestamiseks.
- Korraldada hange „Tõrma kalmistu aastaringne hooldamine“.

Vallavolikogus otsustati

27. mail

- Kinnitada Rakvere valla 2019. aasta majandusaasta aruanne.
- Kehtestada määruse nr 66 „Rakvere valla 2020. aasta I lisaeelarve“ vastuvõtmine.
- Rakvere vallavalitsuse ametnikele/töötajatele ja valla hallatavate asutuste töötajatele haigushüvitise maksmine.
- Kehtestada määrus nr 67 „Raieloa väljaandmise tingimused ja kord“.
- Kehtestada määrus nr 68 „Rakvere valla koolide hoolekogude moodustamine ja töökord“.
- Esitada kohaliku omavalitsuse hoonete energiatõhusamaks muutmiseks taotlusvooru taotlus ja võtta rahaline kohustus.
- Muuta Rakvere Vabakooli Seltsi ostu-müügilepingust tulenevat viimast osamakse tähtaega.
- Kehtestada munitsipaallasteaia teenuse kohatasu tasumine alates 01.06.2020.

Ametlik teade

Rakvere vallavalitsuse 29.04.2020 korraldusega nr 158 algatati **Taaravainu külas Ringtee 4 kinnistu** detailplaneeringu koostamine ja kinnitati detailplaneeringu lähteülesanne. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 1,7 ha. Planeeringualal kavandatakse muuta hoonestusala ja ehitusõigust. Arenduses kasutatakse olemasolevaid kommunikatsioone. Täiendavale hoonestusalale projekteeritavad hooned (laiendused) peavad lähtuma olemasolevast arhitektuurist ja hoonete kõrgusest. Jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine vastavalt KeHJS § 35 lg 5 alusel eeldatava olulise keskkonnamõju puudumise tõttu.

Rakvere vallavalitsuse 13.05.2020 korraldusega nr 178 algatati **Näpi alevikus Oru tn 4 kinnistu** detailplaneeringu koostamine ja kinnitati detailplaneeringu lähteülesanne. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 0,6 ha. Planeeringualal kavandatakse Näpi aleviku Oru tn 4 kinnistu jagamine kolmeks elamukrundiks (eskiisi järgi 2247 m², 2207 m² ja 1559 m²). Igale elamukrundile kavandatakse 1 põhihoone (ühepereelamu) ning kuni 2 abihoonet. Hoonete maksimaalne kõrgus maapinnast kuni 8 m, korruselisis kuni 2. Igale krundile planeeritakse 2 parkimiskohta. Juurdepääsud rajatakse olemasolevatelt avaliku kasutusega tänavatelt (Voore tn ja Oru tn). Vee- ja kanalisatsioonüsteemid ühendatakse olemasolevasse ühisvee- ja kanalisatsioonivõrku. Jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine vastavalt KeHJS § 35 lg 5 alusel eeldatava olulise keskkonnamõju puudumise tõttu.

Detailplaneeringute materjalidega on võimalik elektrooniliselt tutvuda Rakvere valla veebilehel: www.rakvere-vald.ee/algatamine-ja-menetlemine

Rakvere vallavalitsuse 27.05.2020 korraldusega nr 198 kehtestati **Taaravainu küla, Kuivajõe kinnistu** detailplaneering. Planeeringuala suurus on ligikaudu 2 ha. Detailplaneeringu eesmärgiks on kinnistu jagamine, maakasutuse sihtotstarbe muutmine, ehitusõiguse seadmine, liikluskorralduse ja juurdepääsu lahendamine, tehnovõrkude ja -rajatiste asukoha määramine, kitsenduste ja servituutide määramine. Planeeritav tegevus Kuivajõe kinnistul on karavaniteenuse osutamine. Teenuste hulka kuuluvad karavanide rent, hooldus, puhastus, remont jne. Detailplaneeringust huvitatud isik soovib suurendada teenuste osutamise mahtu ning laiendada autoparki. Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) koostamine ei ole vajalik, kuna tegemist ei ole olulise keskkonnamõjuga. Detailplaneering võeti vastu Rakvere vallavalitsuse 15.04.2020 korraldusega nr 139. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus perioodil 04.05.2020–17.05.2020. Avaliku väljapaneku käigus vastuväiteid ega ettepanekuid ei esitatud, mistõttu avalikku arutelu ei korraldatud. Kehtestatud detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Rakvere vallavalitsuses või valla veebilehel <https://www.rakverevald.ee/kehtestatud-planeeringud>

SÕMERU SAUN
SULETUD
KOHTUME SÜGISL

Rakvere vallavalitsus otsib **maja perenaise puhkuseasendajat** 6. juulist kuni 2. augustini. Huvi korral palun ühendust võtta tel 5336 4604 Siiri Saarmets

Rakvere valla elanikele kehtivad sotsiaaltoetused ja teenused

Kuna antud teema vastu on tuntud huvi, siis toome leheveergudel välja meie vallas pakutavate võimaluste ülevaate.

Rakvere valla elanikul on õigus taotleda riiklikku toimetulekutoetust ja vallaelarvest makstavaid sotsiaaltoetusi ja -teenuseid. Rakvere valla poolt osutatavate sotsiaalteenuste ja vallaelarvest makstavate sotsiaaltoetuste eraldamist reguleerib määrus „Rakvere valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimused ja kord“. Riiklikku toimetulekutoetuse määramist ja maksmist reguleerib Sotsiaalhoolekande seadus.

Sotsiaaltoetuste ja -teenuste taotlemiseks tuleb taotlejal pöörduda Rakvere vallavalitsuse sotsiaalosakonna poole, esitades avalduse elektrooniliselt, posti teel või kohale tulles (sotsiaaltöötajate vastuvõtu ajad on esmaspäev kell 9–11 ja neljapäev kell 9–12 ja 13–16). Avaldusele tuleb lisada ka vajadusel täiendavad dokumendid, mis on vajalikud abi saamise õiguse väljaselgitamiseks (kulutusi ja perekonna sissetuleku suurst tõendavad dokumendid; tõend Eesti Töötukassas arveloleku kohta; otsus puude kehtivuse kohta, tõendus elatise saamise või mittesaamise kohta ning vajadusel muud tõendid).

Abivajadusest mittesõltuvate sotsiaaltoetuste taotlemise õigus tekib isikul toetuse faktiiseks aluseks oleva sündmuse toimumisest, asjaolu saabumisest või muu tingimuse täitmisest arvates: sünitoetus 320 eurot, matusetoetus 250 eurot, õppetoetused (ranitsatoetus 150 eurot, gümnaasiumitoetus 2 korda õppeaastas a`65 eurot, lasteaia toidusoodustus kahe või enama lapsega perele), ühekordsed toetused, hooldajatoetus ja hooldajatoetus puudega lapse vanemale.

Abivajadusest sõltuvate sotsiaaltoetuste taotlemise õigus tekib vähekindlustatud isikul või peredel: toetus vanglast vabanenule, küttetoetus, tervisetootus, lapse kooliga seotud kulude toetus ja toetlustoetus lasteaia õppivale lapsele, hooldekodu kohamaksetoetus.

Küttetoetust makstakse eluruumi küttekulude hüvitamiseks kuldokumendi alusel kuni 200 eurot aastas;

Tervisetootust makstakse kuldokumendi alusel transpordi, retseptiravimite ja abivahendite kulude hüvitamiseks:

- 1) hüvitatakse retseptiravimeid kaks korda aastas, ühe toetuse suurus kuni 50 eurot;
- 2) hüvitatakse prilliklaaside maksumus üks kord aastas, toetuse suurus kuni 50 eurot;
- 3) hüvitatakse puudega isikule abivahendi rentimine või ostmine üks kord aastas, toetuse suurus kuni 100 eurot;
- 4) hüvitatakse ratastooli soetamisel puudega isikule tema omaosaluse maksumus summas kuni 250 eurot;
- 5) hüvitatakse puudega isikule arsti juurde või ravile sõitmise transpordikulu üks kord aastas kuni 50 eurot.

Kooliga seotud kulude (õppevahendid, spordiriided, jm) toetust makstakse kuldokumendi alusel kuni 60 eurot õppiva lapse kohta aastas.

Sotsiaalteenuste liigid:

- 1) koduteenus
- 2) väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus
- 3) tugiisikuteenus
- 4) täisealise isiku hooldus
- 5) isikliku abistaja teenus
- 6) varjupaigateenus
- 7) turvakoduteenus
- 8) sotsiaaltransporditeenus
- 9) eluruumi tagamine
- 10) võlanõustamisteenus
- 11) lapsehoiuteenus
- 12) asendushooldusteenus
- 13) järeelhooldusteenus

Koduteenuseid (toiduainete ja majapidamistarvetega varustamine, küttepude tuppa toomine, abistamine asjaajamisel jm) osutatakse kõrvalabi vajavale isikule, kellel puuduvad seadusjärgsed ülalpidajad või kui seadusjärgsed ülalpidajad ei ole suutelised hooldust tagama. Koduteenuseid osutab lepingu alusel valla hooldustöötaja. Koduteenuste taotlemiseks esitab teenuseid vajav isik vallavalitsusele avalduse, milles põhjendab oma soovi kõrvalabi saamiseks. Vallavalitsuse sotsiaaltöötaja tutvub seejärel isiku olukorra ja vajadustega, hindab abivajaduse ning koostab koduteenuste osutamise hoolduskava. Teenuste taotlemine ja teenuste eest tasumine toimub kooskõlas „Rakvere valla sotsiaalhoolekandeline abi andmise tingimuste ja korraga“ ning „Koduteenuste hinna ja teenuse eest tasumise korraga“.

Hooldekodusse paigutamine. Rakvere vallas pakub üldhooldusteenust vallavalitsuse hallatav Uhtna hooldekodu, mis on üldtüüpi ööpäevane munitsipaalhooleasutus ning loodud eakatele ja puuetega inimestele ajutiseks või alaliseks elamiseks. Hooldekodu eesmärgiks on tagada seal viibivatele isikutele nende eale ja seisundile vastav hooldamine ning põetamine. Hooldekodu osutab teenuseid eelkõige Rakvere valla elanikele. Teiste omavalitsusüksuste elanikele osutatakse teenuseid üksnes vabade kohtade olemasolul.

Hooldekodusse elama asumiseks esitab hooldust vajav isik või tema lähedane/eestkostja Rakvere vallavalitsusele vastavasisulise avalduse, lisades tõendi hooldekodusse paigutatava inimese tervisliku seisundi ja raviplaani kohta. Hooldekodusse paigutatud isiku ülalpidamiskulude osaline või täielik vallapoolne toetus määratakse juhul, kui isiku toimetulekut ei ole võimalik tagada teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega ning kui isikul ei ole seadusjärgseid ülalpidajaid.

Erandkorras määratakse hooldekodusse paigutatud isiku ülalpidamiskulude maksimine valla elarvest seadusjärgsete ülalpidajate olemasolul, kes ei ole suutelised ise hooldama või ülalpidamiskulusid tasuma ning kelle pere on madala sissetulekuga. Hooldekodu kohamaksu tasumise kohustus on vallavalitsusel, hooldataval (pension, säästud, vara) ja seadusjärgsetel ülalpidajatel. Konkreetseid osaluse suurused kinnitab Rakvere vallavalitsus.

Täpsem info leitav valla kodulehelt:

sotsiaalnounik Anneli Saaber, tel 329 5948, 528 3430, e-post: anneli.saaber@rakverevald.ee
sotsiaaltöõpetsialist Mirje Reinumäe, tel 327 8264, 528 8686, e-post: mirje.reinumae@rakverevald.ee

Saame tuttavaks

Uus keskkonnakaitsespetsialist Sandra Schmidt

Aprillist alustas Rakvere vallavalitsuses keskkonnakaitsespetsialistina tööd Sandra Schmidt. Sandra on sündinud Kohtla-Järvel, kuid terve oma lapsepõlve on elanud hoopis Kadrinas. Lõpetanud Kadrina keskkoolis põhikooli ning seejärel asunud õppima Rakvere eragümnaasiumisse. Peale keskkooli lõppu oli tal kohe teadmine, et soovib arendada just keskkonnalaseid teadmisi, kuid mingil põhjusel viisi elutee ta hoopis äriõiguseeni, ärijuhtimiseni, majandusarvestuseni ja isegi juuksuri õppeni. Eelnevast loetelust lõpetas ta ainult

juuksuri kooli, sest ei leidnud endas äriinimest. Lõpuks jõudis ringiga oma algse huvi juurde tagasi ning astus Tallinna ülikooli Rakvere kolledžisse haldus- ja keskkonnakorraldust õppima. Samal ajal töötas Sandra Kohtla-Järve linnavalitsuses, kust sai avaliku sektori pisiku külge. Pärast ülikooli lõppu oli kindel soov teha erialast tööd ning jalg õnnestus saada Viru Keemia Grupi ukse vahele. Töö VKG-s karastas korralikult ning andis kogemuse, mida hinnata. Aja möödudes tõi ta, et seal ei ole võimalik seista mitte enda väärtuste eest, vaid esmajoones tuleb mõelda suurettevõtte kasuks. Selline roll ei sobinud töölisele looduse armastajale ja kaitsjale, kes soovib sellele erialale ennast täielikult pühendada. Lisaks oli ka soov tulla tagasi kodukohta. Nii sai oma kandidatuur Rakvere vallavalitsusse üles seatud ja esimene töökuu on nüüdseks seljataga.

Kiire elutempo kõrvalt püüab Sandra vabal ajal lugeda, maalida ja värskes õhus sportida. Isikuomaduste poolest peab ta ennast sõbralikuks, lahkeks ja vastutulelikuks, kellele meeldib teisi aidata, millest ammutab ise energiat, et aina rohkem ära teha.

Vallavalitsuses on tema tööülesanneteks kõik, mis puudutab keskkonda ning ajutiselt abistab ta vallaelanike ka maakorralduslikes küsimustes. Peamiselt on tema pädevuses siiski õhk, vesi ja jäätmed ning kõik mis nende vahele veel mahub.

Kuna Sandra õpib meie valda alles tundma, siis on ta tänulik iga vallaelaniku vihje üle, et üheskoos lahendused leida.

Esmane probleemne ja kiiret sekkumist vajav teema, millele me kõik keskenduma peaksime, on jäätmete liigiti sorteerimine (nt. biojätmete kompostimine oma koduaia ning pakendi sorteerimine taaskasutuse hõlbustamiseks). Tähtis on teada, et prügi koht ei ole lõkkes, sest mitte keegi meist ei taha mürke sisse hingata. Lisaks ei ole prügi koht ka metsa all, kus igasugused mürgid võivad sattuda põhjavette ning ringiga meie organismi. Kõige selle aluseks on aga tarbimine (veeressurss, poodlemine, ülepakendatud toiduained jm). Liigtarbimise puhul tuleks oma harjumused üle vaadata, võimalusel tarbimist vähendada, sest vähem on rohkem! Poodi minnes võta näiteks oma kott kaasa, jäta puuviljad eraldi kilekotti panemata, sest nii ehk naa tuleb need kodus ära pesta, lase pähkliaparaadist omale pähklid hoopis kasutatud ja tühjaks saanud moosipurkki jne. Võimalusi on tegelikult väga palju, kuidas ise maailma heaks palju asju ära teha, tuleb olla lihtsalt loov.

Keskkonnaalaste küsimustega võib julgelt meie uue keskkonnakaitsespetsialisti poole pöörduda, kes on alati rõõmuga valmis abistama, juhendama ja selgitama.

Kontakt: e-mail: sandra.schmidt@rakverevald.ee
tel 5193 1280.

Sandraga vestles
ANNIKA AASA

Tasuta WiFi eurooplastele

WiFi4EU – mis see on? See on Euroopa Komisjoni algatus, kus soovatakse WiFi4EU abil anda oma kodanikele ja külalistele võimaluse kasutada tasuta WiFi ühendust kõikjal Euroopas avalikes kohtades, nagu parkides, väljakutel, avalikes hoonetes, raamatukogudes, tervisekeskustes ja muuseumides. WiFi4EU algatuse eelarve aastatel 2018–2020 on 120 miljonit eurot.

Toetuse saamiseks peavad kohalikud omavalitsused taotlema 15 000 eurose vautšeri, mida saab kasutada WiFi seadmete paigaldamiseks sellistesse avalikesse kohtadesse, kus tasuta WiFi ühendust veel ei pakuta. Projektis on palju tingimusi, mida tuleb vautšeri saamisel eelnevalt

ja hiljem jälgida. Avaliku kohtvõrgu ehitamisele on seatud kõrged normid, jälgima peab WiFi4EU alusdokumentatsiooni ning majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi soovituslikku mudelit, täitma peab GDPR nõudeid. Pakutavad seadmed peavad olema sertifitseeritud ning traadita võrku saavad välja ehitada vaid eelnevalt kvalifitseerunud ettevõtted.

Vautšeri saamine ei ole sugugi lihtne, peab olema õnne. See on justkui aja-peale bingo mängimine, kus meil õnnestub osaleda, kuid võit ei ole alati garanteeritud. Toetuse saajad valitakse välja taotluste esitamise järjekorra alusel, tagades samas, et teatav minimaalne arv

vautšereid jagub kõigile liikmesriikidele.

Vautšeri saamisel ei olnud me oma maakonnas küll esimeste seas, kuid möödunud aasta viimastel päevadel kuulutasime antud projekti raames esimestena välja omad nõuded ning hakkasime otsima tööde teostajaid. Märtsikuu alguseks oli meil tööde tegijaks valitud PMR IT Consulting OÜ, kes pakkus lahenduse luua Ruckus seadmete baasil. Ruckus on olnud turul pea 20 aastat ning tõestanud kogu maailmale oma professionaalseid seadmeid. Lisaks on antud seadmetel Internet of Things (IoT) eesti keeles asjade interneti tugi, mis on hetkel IT-maailmas üks kiiremini arenevaid valdkondi.

Sõmeru keskusehoones ja selle vahetus ümbruses on kõikidele kasutamiseks tasuta internet. Hetkel täidame projektist tulenevaid miinimumnõudeid, kus igale külastajale garanteeritakse kahepoolne 30 Mbit/s internetiühendus. Enne interneti kasutamist tuleb tutvuda tingimustega ning nõustuda sellega.

MARIO MIKVERE
IT-nõunik

TEGEVUS TOIMUB ÕUES.
PANE SELGA
ILMASTIKULE VASTAV
RIIETUS

KUHIAGA LÖBU.
NUPUTAMIST.
SEIKLUST JA
MEESKONNATÖÖD

TULE SEIKLEMA ja NUPUTAMA

11.juunil kell 15.00
Sõmeru Noortekeskusesse

kell 14.30 2-4 liikmeliste meeskondade registreerimine

kell 15.00 Start

2+2!

RAKVERE
Kõht täis Eesti moodi

SEIKLUS-ORIENTEERUMINE

18. mai - 30. juuni | 12 kohalikus omavalitsuses üle Eesti

23 rada
üle 240 kontrollpunkti
tundide kaupa avastamist

Lisainfo: www.virol.ee

Aruküla mõis

Suvel mõisarahvale külla!

Juba kuueteistkümnendat hooaega kutsub külastusmäng **UNUSTATUD MÕISAD** kultuuriloo huvilisi Eestimaa mõisatesse.

KÜLASTUSPÄEVAD 2020: 27. juuni; 11. ja 12. juuli; 8. ja 9. august

* Mõisad avatud 10.00-18.40 * Igal täistunnil jalutuskäik giidiga * Avatud on kohvituba

Tulenevalt mõisate eripärast ja võimalustest, korraldatakse külastuspäevadel kontserte näitusi, töötubasid ja muud huvitavat.

OSALE LOOSIMISES! Huvilised saavad esimesest külastatavast mõisast osalejaraamatu, millesse koguvad külastuspäevadel mõisatest templeid. Vähemalt kuut mõisat külastanute vahel loositakse välja kutseid sügisel Koeru Aruküla mõisas toimuvale lõpupeole. Loosirattas ka Eesti ajalugu ja mõisaid tutvustavad raamatud.

Külastustasud:
Pered: 7.00 EUR Täiskasvanud 4.00 EUR Õpilased, pensionärid 2.00 EUR
Avatud mõisate nimekirja ja muu vajaliku informatsiooni leiate www.moisakoolid.ee

Ma Eesti Mõisakoolide Ühendus
The Association of Estonian Manor Schools

Kohtume mõisas!
Eesti Mõisakoolide Ühendus
Eesti Mõisate Ühendus
Tel +372 511 1099
estmoisakool@gmail.com

Koolide lõpuaktused toimuvad kehtestatud reegleid jälgides.

Lõputunnistuste kätteandmine

Veltsi lasteaed-alkkoolis 4. klassi lõpetajale 6. juunil kell 11.00

Lasila põhikooli 9. klassi lõpetajatele 12. juunil kell 14.00. Iga lõpetaja saab kutsuda kolm külalist.

Sõmeru põhikooli 9. klassi lõpetajatele 12. juunil kell 14.00.

Osalema on oodatud ainult lõpetaja koos vanematega.

Uhtna põhikooli 9. klassi lõpetajatele 12. juunil kell 16.00.

Ootame ainult lõpetajaid koos vanematega, teistele on aktus jälgitav otseülekandena.

Sellekohane link on leitav kooli kodulehelt ja e-koolist.

Miks küll vaikida võis siida,
milles elas kevade...

Mälestame

ENE SUKKO 02.11.1941–25.04.2020 Nurme

HILLAR ABEL 25.04.1935–09.05.2020 Veltsi

Kaks siidpehmet käekest
ja süütut särasilma,
üks väike süda,
mis ei tunne kurja ilma.

Palju õnne lapse sünni puhul!

AMELIA VÄINMA Sõmeru

MARTEN KEPP Jäätma

Olgu valgust üle varjude,
olgu rõõmu üle murede,
olgu tervist üle valu,de,
olgu jõudu üle südamevalu.

Õnnilleme juunikuu juubilar ja sünnipäevalisi

96. sünnipäeval
ASTA-MARIE PÕDRA Ubjä

95. sünnipäeval
SINAIDA VLASOVSKI Sõmeru

92. sünnipäeval
HELJA TIINAS Varudi-Vanaküla

AGNES SUNE Sõmeru

91. sünnipäeval
LEIDA OTSMAA Lasila

90. sünnipäeval
HELJE RÄTSEP Sõmeru

AINO TSURENKOV Uhtna

ELISE ALERT Ubjä

89. sünnipäeval
RUTH INNO Ubjä

LAINA ŠVETERS Levala

88. sünnipäeval
VALVE MANDEL Tõrma

JOHANNES KIRSCH Tõrma

86. sünnipäeval
ADA NURK Aluvere

LIDIA RUBLJOVA Vaeküla

85. sünnipäeval
EINARI KÄIVÄRÄINEN Veltsi

VELDA ANNUS Lepna

84. sünnipäeval
MARI REMMELG Arkna

83. sünnipäeval
AUGUST LIIMA Uhtna

ALMA NIIT Lasila

82. sünnipäeval
IIVI VÄNDRIK Päide

ENNO TINNURI Veltsi

ENN-MEEME TOHVERT Karitsa

REIN TEIVEJÕE Sõmeru

81. sünnipäeval
BORISS NOSSOV Sõmeru

AITA KANARBİK Sõmeru

80. sünnipäeval
HELLE-MALL MÄNNIK Tõrremäe

MATI NOORMETS Arkna

VAABO VIIKHOLM Ussimäe

75. sünnipäeval
REETA PÕDRA Sämi

ÜLO KIVILAIN Veltsi

ENE, LIIVASTE Sõmeru

VÄINO KOORT Uhtna

70. sünnipäeval
HEINAR BAUMAN Uhtna

MATI KAUNISSAAR Arkna

LEO VIGOLAINEN Tõrma

JUHAN KANGUR Lasila

TRUUTA LAMP Sõmeru

Rakvere Valla Sõnumid

Rakvere vallavalitsus Kooli 2,
SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262, 325 7740
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevallasonumid@gmail.com
leht internetis:
www.rakverevald.ee